

Meditatie 2026

« Verheug u, begenadigde, de Heer is met u »

Inleiding

1. De icoon van de Aankondiging van de Heer

- a. 'Verheug u' (Lc 1, 28a)
- b. 'Begenadigde' (Lc 1, 28b)
- c. 'De Heer is met u' (Lc 1, 28c)
- d. Het hart van de aankondiging (Lc 1, 29-37)
- e. De instemming van Maria (Lc 1, 38)

2. Enkele pastorale overwegingen

- a. Lourdes, plek van de vreugde van het Evangelie
- b. Lourdes, plek waar de genade zich tastbaar laat ontmoeten
- c. Lourdes, waar de hemel de aarde omhelst, heiligdom van de tastbare aanwezigheid
- d. Het beslissende woord: hier ben ik, mij geschiede...
- e. De beschikbaarheid van Bernadette

Besluit

P. Nicola Ventriglia, omi
P. Giuseppe Serighelli, cp

Inleiding

Lourdes 2026 – 2028
Een weg van drie jaren met Maria

In de loop van de drie volgende jaren nodigt het Heiligdom van Lourdes ons uit voor een geestelijke pelgrimstocht, een tocht naar het hart van wat de Maagd Maria ervaren heeft. Stap voor stap maken we voortgang, geleid door het Evangelie van Lucas.

Ons parcours, onze hoop

2026 : de aankondiging van de Heer

'Verheug u, begenadigde, de Heer is met u' (Lc 1, 28)

Dit is het jaar van het ontvangen, van het luisteren en van het 'ja' dat alles verandert.

2027 : het bezoek van Maria aan Elisabeth

'In die dagen reisde Maria met spoed naar het bergland...' (Lc 1, 39)

Dit is het jaar van de dienstbaarheid, van de vreugdevolle naastenliefde en van de weg naar de andere.

2028 : het Magnificat

'Barmhartig is Hij tot in lengte van dagen voor ieder die Hem erkent' (Lc 1, 50)

Dit is het jaar van de lofprijzing, van de dankbaarheid en van het lied van erkentelijkheid voor de wonderen van God.

Dit jaar vangen we ons avontuur aan...

Met het verhaal van de Aankondiging van de Heer als kompas laten we ons leiden.

Onze wens: Maria aanschouwen op de drempel van haar ongelooflijke geloofsavontuur, helemaal bij de aanvang van haar absolute vertrouwen in de wil van God.

Laten we mét haar binnengaan in het huis van Nazareth. Openen we ons hart voor het Woord.

De stilte die bewoond is – van Fra Angelico

Wie kent niet het prachtige schilderij van de Aankondiging van de Heer van de zalige Fra Angelico? Laten we het samen met aandachtige ogen bekijken.

De engel Gabriël

Hij stormt niet naar binnen. Hij buigt, bijna op zijn knieën. Zijn prachtige vleugels zijn gevouwen, als teken van eerbied. Zijn hand toont, maar dringt zich niet op. Hij brengt een licht dat niet verblindt, maar onthult.

De Maagd Maria

Zittend op een eenvoudig krukje is zij de incarnatie van de nederigheid. Haar handen, die gekruist zijn voor haar borst, zijn een teken van ontvankelijkheid, van innerlijke behoedzaamheid. Haar blik is naar de engel gericht, maar ook naar haar innerlijke. Het is de vruchtbare stilte van het hart dat het Woord overweegt. Wat opvalt in dit werk is de stilte. Een stilte die helemaal vervuld is met aanwezigheid.

De dageraad van een avontuur

De Aankondiging van de Heer is niet enkel een gebeuren vóór in de tijd. Het is het archetype van elke geloofsaanvang. Op dit precieze ogenblik kent Maria de toekomst niet. Ze heeft geen gedetailleerde kaart ter beschikking. Zij weet nog niets over de vlucht naar Egypte of over de schaduw van het kruis. Waarover beschikt zij dan wel?

- Een diepe innerlijke beschikbaarheid.
- Een sereniteit die bewoond is door een Aanwezigheid ('de Heer is met u').
- Een Goddelijk welgevallen dat ze niet verdiend heeft, een genade.

Onze bedevaart: de drempel naar ons 'ja'

En wij, in Lourdes? Onze bedevaart wil hier op dit ogenblik een weerklank van zijn. Wij komen hier aan,

heel vaak zonder te weten wat ons te wachten staat, en dragen onze vragen, onze verwachtingen en onze kwetsuren met ons mee. Juist op deze plaats, op deze plek waar de hemel zich neerbuigt naar de aarde, kan zich een innerlijke dageraad voortdoen:

- Het stille begin van een bekering.
- De eerste stap naar een onverhoopte genezing.
- Het ontwaken van een geloof dat ingeslapen was.
- Het ontwaren van een oproep die fluisterend opkomt in ons hart.

1. De icoon van de Aankondiging van de Heer

a. 'Verheug u' (Lc 1, 28a) (Χαῖρε – Chaire)

Het eerste woord van God aan Maria is niet zomaar een eenvoudige groet. Het is een vreugdevolle oproep: 'Verheug u!'.

- Deze oproep is de weerklink van de profeten die de voleinding van de verwachting aankondigden. Door dit woord uit te spreken openbaart de engel Gabriël aan Maria dat de belofte nu vervuld wordt. Zij – dat jonge meisje uit Nazareth – wordt de Dochter van Sion, het gelaat van de hele mensheid die eindelijk zijn Verlosser ontvangt.
- Doorheen Maria komt de vreugde van God wonen op onze aarde.

b. 'Begenadigde' (Lc 1, 28b) (Κεχαριτωμένη – Kecharitomenè)

De engel reikt Maria geen 'karaktertrek' aan, maar openbaart haar haar échte naam in de ogen van God: 'Kecharitomenè', degene die 'vervuld is van genade'. Dit is een woord, uniek in de Bijbel, dat haar ten diepste overrompelt.

- Deze Griekse term verhaalt ons de hele geschiedenis van Gods liefde voor haar. Hij betekent: degene die vervuld was met liefde voor God in het verleden en die voor altijd in deze staat van genade zal blijven.
- Het is niet een genade 'die ze verdiend heeft', maar een volkomen gave van God die Hij haar aangereikt heeft vanaf het eerste moment van haar bestaan. Het is het wezen zélf van haar bestaan. Paus Johannes Paulus II zegde het aldus: "Begenadigde' is de naam van Maria in de ogen van God".

c. 'De Heer is met u' (Lc 1, 28c) (ὁ Κύριος μετὰ σοῦ – ho Kýrios metà sou)

Dit woord is de grondslag van de vreugde van Maria. Het is niet zomaar een eenvoudige formule, maar een belofte die de ganse Bijbel doorkruist: de kracht van God die zich ertoe verbindt om werkzaam te worden in het hart van onze broosheid.

Voor Maria krijgt deze belofte een unieke en overrompelende betekenis. De Heer zal niet enkel aan haar zijde staan, maar Hij zal vlees worden in haar. Zo wordt zij de nieuwe Ark van het Verbond.

- Voorheen bevatte de ark de tafelen van de wet; Maria draagt de levende Wet in haar schoot.
- Voorheen werd het heiligdom bedekt door de Goddelijke wolk; Maria wordt bedekt door de schaduw van de heilige Geest. Zij wordt de levende verblijfplaats van God op aarde.

d. Het hart van de aankondiging (Lc 1, 29-37)

De Aankondiging van de Heer is niet zomaar een eenvoudige dialoog; het is een Goddelijk meesterwerk waarin de hele Triniteit zich openbaart en werkzaam wordt voor het heil van de mensheid.

1. De Vader: de liefde neemt het initiatief

Alles vangt aan met het handelen van de Vader. Zijn liefdesblik kiest Maria uit, niet omwille van haar verdiensten, maar uit pure genade. De uitdrukking 'gij hebt genade gevonden bij God' openbaart dit gratuite initiatief, een liefde die voorafgaat aan elk antwoord van mensen en dat hen in staat stelt om zijn project op zich te nemen.

2. De Zoon: het hart van het mysterie

In het hart van de aankondiging bevindt zich de openbaring van de Zoon, Jezus. De aankondiging 'gij zult een zoon ontvangen' is het gebeuren dat de geschiedenis verandert: God wordt mens om ons bestaan te komen delen. Zijn naam – Jezus – openbaart zijn zending: 'God redt'. Hij is de levende belofte van de bevrijding en van de verzoening.

3. De heilige Geest: de scheppingskracht

Het onmogelijke wordt werkelijkheid doorheen de kracht van de heilige Geest. Hij overschaduwet Maria en maakt haar tot Moeder van God. Zijn handelen leert ons dat het leven als christen niet afhangt van onze eigen inspanningen maar van ons vermogen om ons te laten omvormen door de genade. De Geest van God inspireert ons niet alleen maar hij herschept ons van binnen uit.

e. De instemming van Maria (Lc 1, 38): het 'ja' dat de geschiedenis verandert

Ten overstaan van het project van God wordt een antwoord van mensen verwacht. De grote heilige Bernardus heeft dit uitgedrukt in een bewogen smeekgebed: 'Maagd Maria, verhaast u om te antwoorden. Spreek het woord uit waarnaar de aarde, de hel en de hemel uitkijken!'.

Het antwoord van Maria, 'Zie de dienaressen van de Heer; mij geschiede naar uw woord', is het hart van de geschiedenis. Laten we de rijkdom ervan ontdekken, in drie etappes:

1. 'Zie...': de volkomen beschikbaarheid

Het is niet zomaar een eenvoudig 'hier ben ik'. Het is de grondhouding van een hart dat zich op een actieve wijze aanwezig verklaart en dat zich volkomen en zonder enig voorbehoud ter beschikking stelt van God.

2. '...de dienaressen...': de nederigheid die ruimte maakt voor God

Door zichzelf te erkennen als 'dienaressen' aanvaardt ze haar eigen kleinheid zodat de grootheid van God zijn werk kan verrichten. Zij maakt zich leeg van elke eigenwaan zodat de Almachtige vrij werkzaam zou kunnen worden.

3. '...mij geschiede naar uw woord': het absolute vertrouwen

Dit is het toppunt van geloof. Maria vraagt niet om te kunnen begrijpen, maar zij vertrouwt zich toe aan de macht en de trouw van Degene die tot haar gesproken heeft. Het is een daad van puur vertrouwen, een verlangen dat zich in de lijn plaatst van de belofte van God, zelfs wanneer het alle logica tart.

Haar 'ja' is een daad vanuit een totale vrijheid en een vertrouwen zonder enig voorbehoud.

Maria, wij richten onze blik op u
en wij danken u,
want juist in uw nederige en moedige antwoord
‘Zie de dienstmaagd des Heren,
mij geschiede naar uw woord’,
hebt u God verleend om mens te worden.
Verleen ook ons, Maria,
om de oproep van de Heer
elke dag met een nederig en krachtig ‘ja’ te beantwoorden
zodat ons armzalige leven
door de kracht van uw Zoon
en door de werkzaamheid van de Heilige Geest
een plaats kan worden waar God woont
en een instrument voor het heil van allen.

Heilige paus Paulus VI
Angelus, 25 maart 1975

2. Enkele pastorale overwegingen

a. Lourdes, plek van de vreugde van het Evangelie

Het eerste woord van God aan Maria is een uitnodiging: 'Verheug u!'. Dit is geen opdracht om iets te 'doen', maar om een Aanwezigheid te ontvangen die vreugde zal brengen. Het voorbeeld van Maria herinnert er ons aan dat het geloof – in zijn puurheid – vóór alles een vreugdevol vertrouwen is in een God zich openbaart als gans nabij en betrouwbaar.

- Maria, icoon van het vreugdevolle geloof

Door deze uitnodiging aan te nemen wordt Maria de icoon van de vreugdevolle gelovige. Haar geloof – dat uitbarst in het gezang van het Magnificat – is een vreugdevol antwoord van aanvaarding aan een God die zich openbaart als liefdevol en volkomen betrouwbaar.

- De Grot: waar vreugde en lijden elkaar ontmoeten

In het hart van Lourdes toont de Grot van Massabielle ons dat de vreugde van God niet afwezigheid van verdriet is. Het is een aanwezigheid die vertroosting biedt aan broze harten, die hoop aanreikt te midden van beproevingen en die het lijden zelf omvormt door toegang te verlenen tot vertrouwen.

- De bedevaart: een herontdekking van de vreugde

Miljoenen bedevaarders komen hier naar toe, ieder met zijn eigen lasten. De beleving van Lourdes is een uitnodiging om de oorspronkelijke vreugde van het geloof terug te vinden die geboren wordt uit de levende ontmoeting met God, door de moederlijke bemiddeling van Maria.

- Onze zending: opvoeden tot de vreugde

Onze pastorale opdracht bestaat erin om ieder deze innerlijke bron van vreugde te helpen herontdekken. Een vreugde die zich de vrucht is van onze inspanningen maar van de zekerheid dat we nooit alleen zijn. Dit is het diepe gevoel dat we door Maria met liefde vergezeld worden, de kracht die hoop en sereniteit schenkt, zelfs te midden van de beproevingen.

b. Lourdes, plek waar de genade zich tastbaar laat ontmoeten

In Lourdes ontdekt men een fundamentele waarheid: de genade van God gaat alles vóór ons uit. Zoals Maria zijn ook wij 'vervuld van genade', niet omwille van onze verdiensten, maar omdat God ons het eerst heeft bemind. De heiligheid is niet een strijd, maar een zich vertrouwwol overleveren aan deze liefde.

Deze genade is geen abstracte idee; ze is een levende kracht die werkzaam is en zich heel concreet manifesteert:

- In de genezingen, vooral in die van het hart: kwetsuren die helen, angsten die verdwijnen.
- In de bekeringen, die het licht van een nieuwe start aanreiken.
- In de verzoening, waar de vergeving bevrijdt van het gewicht van het verleden.
- Het water van de Grot is het krachtige symbool van deze genade. Wars van enig magisch vermogen is het een zichtbaar teken dat ons verbindt met het onzichtbare. Het is een genade die ons reinigt, zuivert en onze diepe dorst lest naar vrede en zin.

Lourdes beleven betekent dus zich leren openen voor deze volheid. De bevoorrechte sporen zijn de sacramenten (de verzoening en de eucharistie) en vooral het zich vertrouwwol overleveren: onze innerlijke weerstanden loslaten opdat God werkzaam zou kunnen worden in ons en wij op onze beurt getuigen van zijn liefde zouden kunnen worden.

c. Lourdes, waar de hemel de aarde omhelst, heiligdom van de tastbare aanwezigheid

De meest universele ervaring in Lourdes is die van de aanwezigheid. Het is een bijna fysieke gewaarwording, de indruk dat de sluier tussen de hemel en de aarde vervaagt. Je voelt je bekeken, beluisterd en bemind door een persoonlijke God die zich doorheen de tederheid van Maria openbaart. Deze aanwezigheid manifesteert zich ook zichtbaar in de biddende gemeenschap en in het gelaat van de zieken.

Ook de Grot zélf biedt ons een wezenlijke visuele catechese. Onze blik wordt natuurlijk onmiddellijk aangetrokken door het beeld van Maria, maar het werkelijke centrum zijn het altaar en het kruis. Deze inrichting van de Grot brengt ons de rol van Maria onder de aandacht:

- Zij is de weg, niet het einddoel. Zij is de volmaakte gids die ons onthaal biedt, maar haar zending bestaat erin ons tot bij Jezus te voeren.
- Zij openbaart ons Christus. Haar aanwezigheid in Lourdes heeft als enige doel: ons bij de hand nemen om ons te helpen om haar Zoon te herkennen die in ons dagelijkse leven vaak onzichtbaar is. Haar boodschap is dezelfde als die tijdens de bruiloft van Kana, een tijdloze uitnodiging tot vertrouwen: 'Doe maar wat Hij u zeggen zal'.

d. Het beslissende woord: hier ben ik, mij geschiede...

Opdat de hemel de aarde zou kunnen raken was er een vrij en volkomen menselijk antwoord nodig. Dit antwoord is het 'Zie, hier ben ik' van Maria.

Dit is niet de berusting van een dienaar, maar de vreugdevolle en actieve instemming van een hart dat volkomen vertrouwen schenkt. Het is een daad van liefde en volkomen vrijheid waarbij Maria het project van God niet ondergaat maar ernaar verlangt en het tot het hare maakt.

Dit radicale 'ja', dat diepe wortels heeft in de ganse Bijbelse geschiedenis, wordt de sleutel die de poort openmaakt voor het handelen van God. Het is het model voor elke geloofsantwoord.

e. De beschikbaarheid van Bernadette

Ten aanzien van de uitnodiging van de Dame, 'Wilt u mij het genoeg doen om hier gedurende veertien dagen naar toe te komen?', is ook het 'ja' van Bernadette geen woord maar een concreet engagement. Het is de volmaakte weerspiegeling van het fiat van Maria, beleefd in de werkelijkheid van alledag. Haar 'zie, hier ben ik' drukt zich uit in twee fundamentele houdingen:

- De volhardende trouw. Ondanks haar eigen angst en druk van buiten uit keert zij dag na dag terug naar de Grot. Haar gehoorzaamheid is een daad van standvastig vertrouwen.
- Het absolute vertrouwen. Met een ontwapenende eenvoud verricht zij heel 'onlogische' gebaren (de aarde kussen, modderig water drinken) en toont op die manier dat haar vertrouwen in de Dame veel krachtiger is dan de angst om belachelijk bevonden te worden.

Het voorbeeld van Bernadette leert ons dat we ons eigen 'ja' aan God niet zozeer met woorden dienen te beleven maar vooral met daden van alledag. Daarbij gaat het om de keuze om 'terug te komen', om te volharden, zelfs wanneer we niet alles begrijpen. Het gaat om de vertrouwvolle overgave die men niet als een last ervaart maar als een bron van diepe vrede.

Besluit

Het 'zie, hier ben ik': een engagement van het hart

-> De bedevaart wordt – van priesters tot hospitaliers – gemarkeerd door dit 'zie, hier ben ik'. Dit is niet zomaar een eenvoudig woord, maar de belofte van een hart dat zich engageert om aanwezig te zijn en zich dienstbaar in te zetten, in vertrouwen op de genade van God.

Het hart, de plek van het werkelijke avontuur

-> Paus Franciscus heeft ons herinnert aan een essentiële waarheid: in een wereld die het intellect bevoorrecht, spreekt het werkelijke avontuur zich af in het hart. Dat is de plek waar ons leven zijn eenheid en betekenis vindt, waar we leren beminnen en waar we de beslissing nemen voor wat werkelijk van tel is.

De samenvatting van Bernadette : 'Het volstaat te beminnen'

-> De heilige Bernadette reikt ons de sleutel aan tot dit avontuur: 'Het volstaat te beminnen'. Dit is geen simplistische formule maar de uiteindelijke waarheid van een hart dat bewoond wordt door de genade. Daarbij gaat het om de liefde die zijn volle waarde schenkt aan het gebed, aan de bekering en aan de dienstbaarheid aan de anderen.

De uiteindelijke uitnodiging: een innerlijke pelgrimstocht

-> De waarachtige bedevaart naar Lourdes is dus een inkeer naar ons hart. We worden uitgenodigd om – naar het beeld van Maria – onze nederige beschikbaarheid aan te bieden opdat de liefde van God zichtbaar wordt doorheen ons. Want in de getrouwheid van onze eenvoudige gebaren is de genade werkzaam en vormt zij de wereld om.

Pater Giuseppe Serighelli, CP

Pater Nicola Ventriglia, OMI